

[Rosing]

Nu kan vi stille os selv det spørgsmål, om valget til Folketinget vil være en strømpil for valget til Landstinget den 5. marts, til foråret. Det kan jeg naturligvis ikke sige på nuværende tidspunkt, men mit parti, Siumut, har været førende og regerende siden 1979, da vi fik hjemmestyre, og det regner jeg da også med bliver tilfældet efter den 5. marts. Men én ting er sikker, og det er, at vi har brug for samarbejde også i Grønland, men ikke nødvendigvis hen over midten i Grønland.

EF-spørgsmålet har været et fremtrædende emne under valgkampen i Grønland. Alle ved, at vi har en fiskeriaftale med EF, og det er en god aftale efter vores mening. Den mening deles ikke af alle inden for EF, men aftalen er god, og den varer helt til udgangen af 1994.

Vi har diskuteret, hvilke forbindelser Grønland skal have med EF efter 1994. Vi kan ikke sige noget om det i dag, fordi EF er i en rivende udvikling, så den diskussion må vi gemme lidt, men selvfølgelig følger vi nøje, hvad der sker i EF, og prøver at afspejle situationen i EF over for de behov, vi har i Grønland. Vi har sagt farvel til EF eller »EF-by«, som vi siger i Grønland, to gange, så én ting er sikker: Vi ønsker ikke igen at blive medlem af EF.

Der er i Grønland politisk enighed om at overtage ansvaret for sundhedsvæsenet i 1992. Vi har sagt 1. januar, men vi har også sat nogle betingelser for overtagelsesdatoen om nødvendige anlægssforsyninger og om økonomien omkring sundhedsvæsenet, og at man i hvert fald ikke sænker niveauet for den økonomi, der ligger bag sundhedsvæsenet i Grønland. De betingelser er ikke helt opfyldt af den forhenværende regering, men vi håber, at de vil blive opfyldt af den nuværende regering. Hvis de ikke bliver opfyldt, så må vi tage op til overvejelse i Grønland, hvorvidt vi ønsker at overtage det så hurtigt. Vi mener selv, det er vigtigt, at vi overtager ansvaret for sundhedsvæsenet, men vi skal altså lige have klaret forhandlingen med den danske regering.

Forhandlingen foregår ved et embedsmandsvalg med fagministerielle embedsmænd her fra Danmark, som har et godt kendskab til sundhedsvæsenet som sådant, og så hjemmestyreembedsfolk. Jeg kan frygte, at det kan være en lille skævhed mellem den ekspertise, man har her i Danmark, og den embedsstand, vi har i Grønland, ikke fordi den ikke er dygtig nok,

men vi har ikke nogen erfaringer med sundhedsvæsenet. Så jeg vil godt gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at der er en balance også i det her tilfælde. Jeg mener, at det må være en ligeværdig og en ærlig forhandling mellem ligeværdige parter om det her vigtige emne.

Retsvæsenets og politiets arbejdsforhold har også været oppe og vende i Grønland under valgkampen. Vi har en kriminallov, som i sin tid er blevet kaldt verdens bedste og verdens mest moderne, men jeg mener, at retsvæsenet i dag skal afspejle, at vi lever i 1990'erne og ikke tilbage i 1950'erne. Vi er en del af det danske retssystem – heldigvis for det. Det forpligter dog også Danmark, at vi er en del af det danske retssystem.

I Grønland har vi brudt med årtiers forbudelse, det, vi kalder fødestedskriteriet, altså en forskelsbehandling på grundlag af, om man er født i Grønland eller i Danmark. Denne ophævelse af fødestedskriteriet har ikke slået igennem hos politiet og den danske regering, der har ansvaret for politiet i Grønland. Jeg synes, det er på høje tid, at Danmark følger Grønland i det vigtige skridt, vi har taget; ellers må vi stærkt overveje at overtage ansvaret for politiet også.

Omkring miljøet har vi stadig et godt samarbejde. Jeg mener, jeg kan sige, at Grønland stadig er førende på miljøområdet, ligesom vi har været førende på det område i årtusinder med den tradition og med den kultur, vi har.

Mellem Danmark og Grønland er der enkelte knaster, der skal høvles af, fordi vi mener, at ansvar avler ansvarlighed, og ansvarlighed er der i høj grad brug for omkring miljøet.

Med hensyn til Søndre Strømfjord, altså de amerikanske baser, og Kulusuk på den grønlandske østkyst er det blevet aftalt mellem Danmark og Grønland på den ene side og USA på den anden side, at disse baser bliver rømmet i 1992. Det er jo godt. Det har jeg udtrykt flere gange heroppefra. Men et spørgsmål står tilbage: Hvem skal nu betale? Skal det være Danmark eller Grønland, eller skal vi deles om det? Det er en forhandling, der foregår. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at vi nødigt vil stå alene med byrden efter 1992.

Valget her i Danmark den 12. december var jo et flot valg for Socialdemokratiet og enkelte andre partier her i salen. Det undrede os i Grønland at høre regeringens eller måske rette-